

**สรุปข้อมูลมาตรการการป้องกันและควบคุมการแพร่ของเชื้อ “COVID-๑๙”
และการดำเนินงานของ วท. และ ศธ. จีน**

๑. ประสบการณ์การรับมือ COVID-๑๙

เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติจีน (National Health Commission: NHC) ได้จัดการบรรยายการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-๑๙ ที่จีนดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

๑.๑ ยึดหลักการ CCP คือ การควบคุมแหล่งการแพร่ระบาด (Control the source of infection) ตัดเส้นทางการแพร่ระบาด (Cut the route of transmission) และป้องกันกลุ่มเสี่ยง (Protect the vulnerable group)

๑.๒ ดำเนินการตามแนวทางควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาด ๘ แนวทาง

(๑) การร่วมมือกันทั้งประเทศและปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเป็นระบบ

(๒) การวางแผน ควบคุม และป้องกันการแพร่ระบาดอย่างยุทธศาสตร์และเป้าหมาย บนพื้นฐานทางกฎหมายและข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ โดยเป้าหมาย ๔ ข้อ คือ

(๒.๑) การเอาชนะการระบาดในนครอุฮั่นและมณฑลหูเป่ย์

(๒.๒) การป้องกันการระบาดในกรุงปักกิ่ง

(๒.๓) การหยุดการระบาดในมณฑลรอบมณฑลหูเป่ย์

(๒.๔) การควบคุมการแพร่ระบาดทั่วประเทศ

(๓) การใช้มาตรการ ๔ Early (Early Detection, Early Reporting, Early Isolation and Early Treatment) คือ คัดกรอง รายงานผล กักบริเวณ และรักษาอย่างรวดเร็ว

* จีน กำหนดให้ทุกโรงพยาบาล ต้องรายงานการตรวจทางระบบออนไลน์ของรัฐบาลจีน ภายใน ๒ ชั่วโมง รายงานผลทางห้องปฏิบัติการภายใน ๑๒ ชั่วโมง และติดตามหาผู้ใกล้ชิดกับผู้ติดเชื้อภายใน ๒๔ ชั่วโมง

(๔) จัดสรรทรัพยากรทางการแพทย์ เช่น สร้างหรือจัดหาสถานที่รองรับผู้ติดเชื้อและผู้สงสัยว่าติดเชื้อ การจัดหาบุคลากรทางการแพทย์ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ เป็นต้น

(๕) ยกระดับประสิทธิภาพการรักษาผู้ป่วยอย่างรวดเร็ว เช่น ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์

(๖) ใช้เทคโนโลยีช่วย เช่น ใช้ big data ติดตามการเดินทางของประชาชน วิเคราะห์หาการรักษา

(๗) ยึดมั่นในหลักการ “เพื่อประชาชนและโดยประชาชน” เช่น ให้ความรู้และเฝ้าระวังในระดับชุมชน ระดมความช่วยเหลือจากอาสาสมัครชุมชน ให้ภาคเอกชนเร่งผลิตหน้ากากอนามัยและอุปกรณ์ทางการแพทย์

(๘) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน สนับสนุนงบประมาณ และส่งทีมผู้เชี่ยวชาญพร้อมอุปกรณ์ไปช่วยเหลือ

๑.๓ ใช้มาตรการควบคุมการระบาดตามระดับความเสี่ยงของแต่ละพื้นที่ เช่น

- พื้นที่ความเสี่ยงต่ำ - ป้องกันการนำเข้าเชื้อ
- พื้นที่ความเสี่ยงปานกลาง - ป้องกันการนำเข้าเชื้อ และหยุดการแพร่เชื้อ
- พื้นที่ความเสี่ยงสูง - หยุดการแพร่ระบาด ป้องกันการส่งออกเชื้อ และใช้มาตรการเข้มงวดในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาด

๑.๔ การรักษาผู้ป่วยโดยยึดหลัก ๔-Concentrations คือ ผู้ป่วย ทีมแพทย์และพยาบาล ทรัพยากร และการรักษา

๒. รายงานผลการศึกษาศาสนาการแพร่ระบาดของ COVID-๑๙

โดยทีมผู้เชี่ยวชาญร่วมกับรัฐบาลจีน WHO และต่างประเทศ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ มีข้อเสนอแนะสำหรับประเทศที่พบผู้ติดเชื้อ และ/หรือเกิดการระบาด ดังนี้

- (๑) ประกาศมาตรการฉุกเฉินขั้นสูงสุดทันที เพื่อให้สามารถควบคุมการแพร่ระบาด
- (๒) จัดลำดับความสำคัญตามอาการของผู้ติดเชื้อ คัดกรอง และกักตัวอย่างรวดเร็ว รวมถึงติดตามและกักบริเวณผู้ใกล้ชิดอย่างเข้มงวด
- (๓) ให้ความรู้ที่ถูกต้องกับประชาชน เพื่อให้ทุกคนสามารถป้องกันตัวเองได้
- (๔) ขยายพื้นที่การคัดกรองผู้ติดเชื้อ
- (๕) จัดทำแผนและดำเนินมาตรการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสกัดกั้นการระบาด เช่น ปิดโรงเรียนและสถานที่ที่มีคนไปชุมนุมจำนวนมาก

๓. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จีน

ตั้งแต่เกิดการระบาดของเชื้อโรค “COVID-๑๙” ในสาธารณรัฐประชาชนจีน ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๓ เป็นต้นมา กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาธารณรัฐประชาชนจีน ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกำกับยาและหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง รวม ๑๓ หน่วยงาน ร่วมจัดตั้งทีมวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการป้องกันและควบคุมร่วมของสภาแห่งรัฐ ในการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรค “COVID-๑๙” โดยมีเป้าหมายในการดำเนินการ ๓ ประการ คือ

๑. มุ่งช่วยเหลือมณฑลหูเป่ย์และเมืองอู่ฮั่น ซึ่งเป็นศูนย์กลางของการระบาด โดยดำเนินการด้านคลินิก การป้องกันและควบคุม การใช้การรักษาทั้งแพทย์แผนจีนและตะวันตก การร่วมมือกันระหว่างบุคลากรการแพทย์ “แนวหน้า” และนักวิจัยผู้ทำงานเบื้องหลัง

๒. ประกาศรับข้อเสนอโครงการฉุกเฉิน ด้านเทคโนโลยีการป้องกัน ควบคุมและการรักษา ผลิตภัณฑ์ ยา วัคซีน รวมไปถึงการส่งเสริมการประยุกต์ใช้ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ระบาดของโรค “COVID-๑๙” เพื่อสนับสนุนให้สถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์ สถาบันวิทยาศาสตร์การแพทย์ สถาบันวิทยาศาสตร์การแพทย์ทหาร และมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง ทำวิจัยในเรื่องดังกล่าว โดยมีหน่วยงานไทยที่เข้าร่วมวิจัย ๒ หน่วยงาน คือ มหาวิทยาลัยมหิดลและจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับกรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเขตปกครองตนเองกว่างซี

๓. การผ่อนปรน / ลดขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติการดำเนินงานเป็นกรณีพิเศษที่ไม่ส่งผลกระทบต่อมาตรการหลัก เพื่อให้ผู้ประกอบการที่ผลิตวัสดุป้องกัน อุปกรณ์ทางการแพทย์เพื่อป้องกันและควบคุมโรคระบาด และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบัน รัฐบาลจีนอนุญาตให้จำหน่ายยา Fapilavir ที่จีนผลิต และยังมียาที่ใช้รักษาในปัจจุบัน ๓ ตัว คือ Chloroquine Phosphate, Tocilizumab และ Remdesivir ซึ่งอยู่ระหว่างการทดลองรักษาทางคลินิกระยะที่ ๓ นอกจากนี้ มีการใช้วิธีการรักษาโดยการนำพลาสมาของผู้ป่วยที่หายดีแล้วมารักษาผู้ป่วยติดเชื้อ COVID-๑๙ และการรักษาด้วยการพอกเลือด

มีการเร่งพัฒนาการวัคซีนโดยใช้ ๕ เทคนิคได้แก่

- (๑) 灭活疫苗 Inactivated vaccine
- (๒) 基因工程重组亚单位疫苗 Recombinant Subunit vaccine
- (๓) 腺病毒载体疫苗 Adenovirus Vector Vaccine
- (๔) 核酸疫苗 Nucleic Acid vaccine
- (๕) 减毒流感病毒载体疫苗 (เป็นศัพท์เฉพาะ ไม่มีภาษาอังกฤษ)

๕. กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการจีน ได้ประกาศอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓ เรื่อง "ประกาศขยายเวลาเรียนฤดูใบไม้ผลิปี ๒๕๖๓" ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาทุกระดับต้องชะลอการเปิดภาคเรียนฤดูใบไม้ผลิระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคม ๒๕๖๓ ออกไปก่อน โดยจัดให้การเรียนการสอนออนไลน์ โครงการ "งดคลาส ไม่งดสอน งดคลาส ไม่งดเรียน" ในช่วงการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรค อย่างไรก็ตาม พบปัญหาด้านเทคนิคระบบอินเทอร์เน็ต คุณภาพหลักสูตรและทรัพยากร ปัญหาทางสายตา ส่งผลให้กระทรวงศึกษาธิการ ออกมาแถลงว่า การศึกษาออนไลน์ ถือเป็นหนึ่งในรูปแบบการศึกษาที่เปิดกว้าง เป็นการทบทวนหรือเป็นการเตรียมบทเรียน ไม่สามารถทดแทนการสอนในห้องเรียนได้

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการจีน ได้จัดทำแนวทางการเตรียมป้องกันและควบคุมการระบาดของเชื้อโควิด ๑๙ ของสถาบันการอุดมศึกษา และคู่มือนักเรียนจีนในต่างประเทศ โดยได้ส่งไฟล์เอกสารดังกล่าวให้ อว. ดำเนินการแปลเป็นภาษาไทยเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไปแล้ว

๖. มาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาด

๖.๑ จีนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในสถานการณ์การระบาด เช่น การทำงานที่บ้าน การประชุมผ่านทางวิดีโอคอล การขยายช่องทางสำหรับบริการทั้งภาครัฐและเอกชนผ่านโทรศัพท์มือถือ การรายงานตัวเลขผู้ติดเชื้อและสถานที่ที่พบผู้ติดเชื้อ อย่างเป็นทางการผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ

๖.๒ รมรณรงค์ให้ประชาชนหมั่นล้างมือ สวมใส่หน้ากากอนามัย ตรวจวัดอุณหภูมิอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหารที่ผ่านการปรุงสุก เปิดหน้าต่างให้อากาศระบาย งดการเดินทางหากไม่จำเป็น หลีกเลี่ยงการชุมนุมหรือการเดินทางไปสถานที่แออัด งดการใช้เงินสดเพื่อลดความเสี่ยงการติดเชื้อจากธนบัตร

๖.๓ กำหนดมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดอย่างเคร่งครัด เช่น เลื่อนการจัดกิจกรรมที่มีคนจำนวนมากออกไปจนกว่าสถานการณ์ของโรคจะคลี่คลาย ควบคุมการเข้าออกที่พิกาศัยและสำนักงาน โดยห้ามบุคคลภายนอกเข้าออก ทำการตรวจบัตรเข้าออก ตรวจวัดอุณหภูมิ ในสถานที่สาธารณะ เช่น ตลาด ซูเปอร์มาร์เก็ต ห้างสรรพสินค้า ร้านขายยา ร้านอาหาร จะต้องทำการฆ่าเชื้ออย่างสม่ำเสมอ ประชาชนทุกคนที่เข้ามาจะต้องสวมหน้ากาก ตรวจวัดอุณหภูมิ และมีเจลล้างมือบริการ และขีดเส้นบนพื้นเพื่อกำหนดระยะห่างระหว่างบุคคลภายในร้าน

๖.๔ มาตรการกักตัวสังเกตอาการ ๑๔ วัน โดยให้ผู้ที่มีความเสี่ยงในการติดเชื้อกักตัวแยกห้อง สวมหน้ากาก ลดการมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัวให้น้อยที่สุด มีการวัดอุณหภูมิที่บ้านอย่างน้อยวันละสองครั้ง และรายงานผลให้เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลที่พักทราบทันที ซึ่งประชาชนทุกคนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางการที่เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคระบาดอย่างเคร่งครัด

๖.๕ ห้ามมิให้มีการเผยแพร่ข่าวลือบิดเบือนการแพร่ระบาดของโรค ซึ่งผู้ที่ละเมิดกฎระเบียบดังกล่าวจะต้องรับการลงโทษตามกฎหมาย เพื่อให้สามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรคได้เร็วที่สุด

หมายเหตุ : ไฟล์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการป้องกัน ควบคุม รักษา และมาตรการต่างๆของจีน จะนำขึ้นเว็บไซต์ของฝ่ายวิทยาศาสตร์ สอท. ปักกิ่ง www.beijing.mhesi.go.th
(ขณะนี้อยู่ระหว่างการประสานงานเรื่องระบบกับ ศท.)